

Avfallsplan

för kommunerna

**Falköping, Hjo, Karlsborg,
Skövde, Tibro, Töreboda och Skara**

AÖS

Avfallsplanen

En avfallsplanen kan i korthet beskrivas som ett dokument med mål och visioner med avfall samt för hanteringen av avfall. Nedan presenteras kommunalförbundets Avfallshantering Östra Skaraborgs (AÖS) avfallsplaner för kommunerna Falköping, Hjo, Karlsborg, Skövde, Tibro, Töreboda och Skara.

Skara blev medlem inom kommunalförbundet AÖS först 2014 och har en egen avfallsplan. Övriga kommuner har en gemensam plan, nedan kallad "AÖS avfallsplan".

En avfallsplan kan besvara frågor som:

- Vad har avfallshanteringen för roll i ett hållbart samhälle?
- Hur vill vi att avfallet skall tas omhand i framtiden?
- Hur skall avfall transporteras och hanteras?

Avfallstrappan

Utgångspunkten för avfallsplanen är den av EU framtagna "avfallstrappan". Trappan ska användas som riktlinje för hur man bör hantera avfall. Det är bra att vara så högt upp i avfallstrappan som möjligt:

Kliv uppför trappan!

Sämsta alternativet är att lägga avfallet på tipp (deponera). Det bästa är att genom produktionsplanering och inköpsrutiner undvika att avfall alls uppkommer, och att det som ändå uppkommer har så liten farlighet som möjligt.

Målsättningar

AÖS respektive Skaras avfallsplan är uppdelad i tre olika huvudmål, benämningarna skiljer sig något men överlag så sammanfaller Skaras avfallsplan med AÖS avfallsplan.

I avfallsplanerna framgår det att en minimering av avfallsmängderna är ett viktigt steg i arbetet med att hushålla med resurser och för att få en god ekonomi i avfallsverksamheten. Det är även viktigt att det skapas bra förutsättningar för att avfall enkelt ska kunna sorteras för att sedan återanvändas eller återvinnas och att hanteringen av farligt avfall sköts på rätt sätt av både hushåll och verksamheter.

Nedan följer de tre huvudmålen i AÖS avfallsplan, de är framtagna med utgångspunkt från de nationella miljömålen.

Mål 1: Minskad klimatpåverkan

För att minska växthuseffekten måste vi minska utsläppen av växthusgaser. Dessa uppkommer bland annat vid transporter där bilarna ofta går på bensin eller diesel. Växthusgaser släpps även ut från t.ex. gamla deponier och gödselhögar, där avfall bryts ner under syrefria förhållanden.

Målet berör: Verksamheter som producerar större mängder avfall, AÖS, transportörer etc.

Mål 2: Minskade avfallsmängder

Samhällets ökade konsumtion av varor har lett till ett ständigt ökat uttag av råvaror. Detta är en trend som måste brytas då ett fortsatt ökat uttag av råvaror inte är hållbart. Det krävs ofta mer energi att producera nya saker än att återvinna och återanvända gamla.

För att vi skall få ett hållbart samhälle måste vi sluta överkonsumera. Vi måste använda saker längre och återvinna dem när de är obrukbara. Vissa råvaror finns dessutom endast i en begränsad mängd.

Målet berör: Alla som bor inom AÖS, verksamheter, företag etc.

Mål 3: Giftfri miljö

För att vi skall kunna leva i en giftfri miljö, där farliga ämnen inte har en påverkan på oss och vår omgivning, behöver vi köpa produkter som är fria från farliga ämnen. Det är därför viktigt att vi tänker på vad vi köper och väljer det som innehåller så lite farliga ämnen som möjligt. Det är även viktigt att vi lämnar farligt avfall till anläggningar som har tillstånd att ta hand om sådant material.

Målet berör: Alla som bor inom AÖS, verksamheter, företag etc med utgångspunkt från de nationella miljömålen.

Hur kan avfallsplanen användas?

Avfallsplanen innehåller en kort beskrivning av utgångspunkterna för avfallsplanen och de olika aktörernas ansvarsområden. Relevanta nationella miljömål presenteras och utgör en grund vid skapandet av avfallsplanerna. Till varje huvudmål har det knutits ett antal delmål som är uppdelade på avfall från hushåll och avfall från företag/verksamheter.

Exempel på olika aktörer som avfallsplanen berör är:

- De enskilda hushållen
- Företag som producerar olika typer av produkter
- Avfallsentreprenörer
- Förpacknings- och tidningsinsamlingen (FTI)
- Avfallshantering Östra Skaraborg
- Behandlingsanläggningar

Exempel

Avfallsplanen innehåller exempel på hur man kan arbeta med respektive delmål, samt hur dessa skall kunna följas upp. Två exempel följer.

Avfallssystemen ska i större utsträckning stödja hushållens källsortering

Exempel på Åtgärder	Förslag till Uppföljning	Förslag till Uppföljningsparametrar
Mängden hushållsavfall som materialåtervinns ska öka Berörda: FTI, El-kretsen, övriga lagstaddade och frivilliga producenter samt AÖS (grovavfall)	Mängd hushållsavfall som materialåtervinns Berörda: FTI, AÖS, El-kretsen	Kilogram hushållsavfall per invånare som materialåtervinns. Statistik erhålls från: <ul style="list-style-type: none">• AÖS rörande säck- och kärlavfall samt material som lämnats vid återvinningssentraler• FTI för förpacknings- och tidningsavfall• El-kretsen för elavfall

Avfallssystemen ska i större utsträckning stödja företagens källsortering

Exempel på Åtgärder	Förslag till Uppföljning	Förslag till Uppföljningsparametrar
<p>Entreprenör som samlar in brännbart avfall samarbetar/samordnar sin insamling med olika producentansvarsaktörer * och andra återvinningsentreprenörer.</p> <p>Berörda: avfallsentreprenörer och avfallsproducenter</p>	<p>Varje uppföljning, via stickprovsmetoden, välja ut minst 1 entreprenör per kommun för att undersöka hur samordning sker med producentansvarsaktörer.</p> <p>Berörda: avfallsentreprenörer, tillsyn utförs av miljöförvaltningar</p>	<p>Insamlad mängd av avfall med producentansvar samt andra återvinningsfraktioner.</p>

**Exempel på producentansvarsaktörer är Förpacknings- och tidningsinsamlingen, El-kretsen samt Svensk Däckåtervinning AB.*

Från dessa kan man sedan välja eller få inspiration till egna mål som man vill arbeta vidare med.

Hur kan man arbeta?

Minskad klimatpåverkan

Exempel på vad som kan göras:

- Minska användningen av fossila bränslen för transport av avfall genom att minska den totala transportsträckan för insamling av avfall.
- Producera och använda fossilfritt bränsle, såsom biogas.
- Minska mängderna växthusgaser som släpps ut via avfallsdeponier och gödselhögar.

Minskade avfallsmängder

Exempel på vad som kan göras:

- Minska uppkomsten av avfall. Tänk på att allt man köper och använder till slut blir avfall.
- Använd saker (hushåll) och produkter/råvaror (företag) tills de inte går att använda igen.
- Återvinn materialet när produkten är utsliten.

Giftfri miljö

Exempel på vad som kan göras:

- Minska på användandet av produkter som innehåller farliga ämnen.
- Uttjänta produkter innehållandes farliga ämnen (dvs. farligt avfall) lämnas in vid en återvinningscentral (hushåll eller till ett företag med miljötillstånd (företag / verksamheter).

Exempel på farligt avfall är:

- Råttgift
- Ogräsbekämpningsmedel
- Kvicksilver
- Kaustiksoda
- Färgrester
- El-avfall

Vill du veta mera?

Avfallsplanen för AÖS hittas på AÖS hemsida (www.aos.skovde.se)

under "Information" och "Renhållningsordning".

Kontakta gärna AÖS om du har synpunkter och förslag.

Telefon: 0500-49 81 85

Tillsammans skapar vi framtidens avfallshantering!

AÖS